

Betænkning afgivet af Ældreudvalget den 11. december 2024

Betænkning

over

Forslag til lov om lokalplejehjem

[af ældreministeren (Mette Kiergaard)]

1. Ændringsforslag

Ældreministeren har stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL og DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Enhedslisten

Enhedslistens medlem af udvalget mener, at lovforslaget helt generelt vil have en negativ indvirkning på plejehjemsområdet.

Firmatiseringen af kommunale plejehjem gennem en ny aktieselskabskonstruktion rummer efter Enhedslistens opfattelse absolut ingen fordele. Tværtimod vil indførelsen af lokalplejehjem medføre nye overflødige og omkostningskrævende ledelseslag og indebære flere administrative opgaver og mere bureaukrati i kommunerne. Det er således svært at se noget formål med etableringen af nye lokalplejehjem, medmindre det skal ses som et første trin til en yderligere privatisering af plejehjemsområdet.

Enhedslisten har noteret, at der i lovprocessen er sket en tilretning af formuleringerne vedrørende de overenskomstmæssige forhold på lokalplejehjemmene, men det fremstår uforståeligt, hvorfor det ikke blot er fastslået, at lokalplejehjemmene vil være omfattet af de eksisterende kommunale overenskomster.

Endelig finder Enhedslisten det beklageligt, at der med indførelse af tilkøbsydelse skabes yderligere risiko for en stigende ulighed blandt de ældre på plejehjemsområdet. Enhedslisten kan ikke støtte lovforslaget.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af ældreministeren, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af DF):

Til § 1

1) I *stk. 1* ændres »almen ældrebolig« til: »plejebolig«.
[Lovteknisk justering]

Til § 7

2) I *stk. 1* ændres »lokaler, der er etableret efter« til: »plejeboliger, jf.«, og efter »eller« indsættes: »plejehjem, jf.«
[Lovteknisk justering]

Til § 12

3) Ordene »for andre almene« ændres til: »om levering af hjælp og støtte m.v. for«.
[Lovteknisk justering og ændring af afgrænsning af muligheden for at fravige kommunale retningslinjer]

Til § 13

4) I *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »§ 7« til: »§§ 7 og 12«.

[Lovteknisk justering]

5) I stk. 2, 2. pkt., ændres »1. juli« til: »30. juni«, og »stk. 3 og 4« ændres til: »stk. 3-5.«

[Lovteknisk justering]

6) Som stk. 5 indsættes:

»Stk. 5. Det kommunale aktieselskab er ved sin drift af lokalplejehjemmet ikke bundet af kommunalbestyrelsens retningslinjer om levering af hjælp og støtte m.v. for andre plejeboliger efter § 5, stk. 2, i lov om almene boliger m.v. eller plejehjem efter § 192 i lov om social service, medmindre kommunalbestyrelsen træffer anden beslutning.«

[Ny overgangsbestemmelse]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det fremgår af lovforslagets § 1, stk. 1, at det foreslås, at en eller flere kommunalbestyrelser kan etablere et kommunalt aktieselskab, der driver lokalplejehjem, som skal levere hjælp og støtte m.v. efter ældreloven eller lov om social service til personer, der opfylder betingelserne for at få anvist en almen ældrebolig, jf. § 5, stk. 2, i lov om almene boliger m.v., eller et plejehjem, jf. § 47 i ældreloven.

Af lovtekniske årsager foreslås »almene ældreboliger« ændret til »plejeboliger«, da der med formuleringen henvises til § 5, stk. 2, i lov om almene boliger (almenboligloven), som specifikt definerer plejeboliger og ikke det bredere begreb almene ældreboliger.

Med ændringsforslaget vil denne del af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, stk. 1, dermed være mere i overensstemmelse med formuleringen i almenboliglovens § 5, stk. 2.

Til nr. 2

Det fremgår af lovforslagets § 7, stk. 1, at det foreslås, at det kommunale aktieselskab driver lokalplejehjem i lokaler, der er etableret efter § 5, stk. 2, i lov om almene boliger m.v. eller § 47 i ældreloven.

Af lovtekniske årsager foreslås »lokaler« ændret til »plejeboliger«, da der henvises til almenboliglovens § 5, stk. 2, der omhandler plejeboliger og ikke lokaler. Derudover foreslås »der er etableret efter« ændret til »jf.«, da der også her henvises til almenboliglovens § 5, stk. 2, som ikke vedrører etablering. Endelig foreslås det at indsætte »plejehjem, jf.«, da der her henvises til den foreslåede § 47 i forslaget til ældreloven, der omhandler plejehjem.

Med ændringsforslaget vil disse dele af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 7, stk. 1, dermed være mere i overensstemmelse med formuleringen i almenboliglovens § 5, stk. 2, og den foreslåede § 47 i forslaget til ældreloven.

Til nr. 3

I lovforslagets § 12 foreslås det, at det kommunale aktieselskab ved sin drift ikke skal være bundet af kommunalbestyrelsens retningslinjer for andre almene plejeboliger efter § 5, stk. 2, i lov om almene boliger m.v. eller § 47 i

ældreloven, medmindre kommunalbestyrelsen træffer anden bestemmelse.

Med ændringsforslaget foreslås det at afgrænse kommunalbestyrelsens mulighed for at fravige kommunens retningslinjer, således at kommunalbestyrelsen vil kunne fravige kommunalbestyrelsens retningslinjer for hjælp og støtte m.v., f.eks. kommunalbestyrelsens kostpolitik, pårørendepolitik m.v. Kommunalbestyrelsen vil derimod ikke kunne fravige krav til hjælp og støtte m.v., der følger af anden lovgivning eller regler fastsat i medfør heraf, f.eks. krav om tilrettelæggelsen af helhedspleje i § 11 i den samtidig foreslåede ældrelov.

Desuden foreslås det af lovtekniske årsager, at ordet »almene« udgår, da der her henvises til almenboliglovens § 5, stk. 2, der alene definerer »plejeboliger« og ikke »almene plejeboliger«.

Med ændringsforslaget vil det således tydeligt fremgå, at de retningslinjer, der kan fraviges, alene vedrører den hjælp og støtte, lokalplejehjemmet yder, og ikke eksempelvis retningslinjer vedrørende vedligehold af servicearealer.

Til nr. 4

Det fremgår af lovforslagets § 13, stk. 2, 1. pkt., at det foreslås, at § 1, stk. 1, og § 7 har virkning fra den 1. juli 2025.

Af lovtekniske årsager foreslås det, at denne overgangsbestemmelse også skal omfatte lovforslagets § 12, da der i denne bestemmelse henvises til § 47 i det samtidig fremsatte forslag til ældreloven, der foreslås at skulle træde i kraft den 1. juli 2025. For en nærmere beskrivelse af ændringsforslaget henvises til ændringsforslag nr. 6 og bemærkningerne dertil.

Til nr. 5

Det fremgår af lovforslagets § 13, stk. 2, at det foreslås, at § 1, stk. 1, og § 7 har virkning fra den 1. juli 2025. I perioden fra den 1. januar 2025 til den 1. juli 2025 gælder stk. 3 og 4.

Af lovtekniske årsager foreslås det, at overgangsbestemmelsen skal gælde til og med den 30. juni 2025 og altså ikke til og med den 1. juli 2025. Årsagen er, at de bestemmelser, der henvises til i lovforslagets § 13, stk. 2, 1. pkt., foreslås først at have virkning fra den 1. juli 2025.

Forslaget vil betyde, at overgangsbestemmelserne, der i overgangsperioden træder i stedet for disse bestemmelser, alene vil gælde til og med den 30. juni 2025. Det foreslås derudover, at lovforslagets overgangsbestemmelse også skal omfatte det foreslåede nye § 13, stk. 5. For en nærmere beskrivelse af ændringsforslaget henvises til ændringsforslag nr. 4 og 6 og bemærkningerne dertil.

Til nr. 6

Det fremgår af lovforslagets § 12, at det foreslås, at det kommunale aktieselskab ved sin drift af lokalplejehjemmet ikke er bundet af kommunalbestyrelsens retningslinjer for andre almene plejeboliger efter § 5, stk. 2, i lov om almene boliger eller plejehjem efter § 47 i ældreloven, medmindre kommunalbestyrelsen træffer anden bestemmelse.

Det foreslås, at der efter det foreslåede § 13, stk. 4, indsættes et nyt stk. 5 med en overgangsbestemmelse, der i overgangsperioden, jf. lovforslagets § 13, stk. 2, skal træde i stedet for den foreslåede § 12. Årsagen er, at der i § 12 henvises til § 47 i det samtidig fremsatte forslag til ældreloven, der foreslås at træde i kraft den 1. juli 2025.

Forslaget vil betyde, at det, der foreslås med § 12, også vil gælde i overgangsperioden, idet der dog i det foreslåede stk. 5 i stedet henvises til § 192 i serviceloven frem for den foreslåede § 47 i ældreloven.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. november 2024 og var til 1. behandling den 21. november 2024. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Ældreudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Louise Mehnke (S) Birgitte Vind (S) Camilla Fabricius (S) Gunvor Wibroe (S) Maria Durhuus (S) Matilde Powers (S) Rasmus Horn Langhoff (S) Sara Emil Baaring (S) Thomas Jensen (S) Hans Christian Schmidt (V) Anni Matthiesen (V) Preben Bang Henriksen (V) Erling Bonnesen (V) Monika Rubin (M) Rosa Eriksen (M) Marlene Harpsøe (DD) nfm. Karina Adsbøl (DD) Jens Henrik Thulesen Dahl (DD) Louise Brown (LA) Carl Andersen (LA) Birgitte Bergman (KF) Per Larsen (KF) Pia Kjærsgaard (DF) Kirsten Normann Andersen (SF) fmd. Theresa Berg Andersen (SF) Claus Jørgensen (SF) Peder Hvelplund (EL) Lotte Rod (RV) Sascha Faxe (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Dansk Folkeparti (DF)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	24	Radikale Venstre (RV)	6
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	15	Alternativet (ALT)	5
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	6

Teknisk gennemgang

Ældreministeren og embedsfolk fra Ældreministeriet har den 13. november 2024 over for udvalget afholdt en teknisk gennemgang af lovforslaget.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og ældreministeren sendte den 22. august 2024 dette udkast til udvalget, jf. ÆLU alm. del – bilag 63, folketingsåret 2023-24. Den 7. november 2024 sendte ældreministeren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 2 spørgsmål til ældreministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.